

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Bgy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Deák Ferencz-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DÍJA:

Négyezred centiméterenként 8 fillér.

Parasok és kereskedők kedvezményben részesülnek.

Nyilttér megállapodás szerint.

Hétfő, november 7.

Harc.

Irtá: Szatmári Mór orsz. képviselő.

Kolozsvár, nov. 7.

Gróf Tisza István erőszakos harcot indított a magyar alkotmány erőssége ellen. Az alkotmány önzetlen hívei szembeszállnak vele.

Lesz harc! Olyan harc, aminő még nem volt a magyar parlamentben. Isten és ember tanu rá, hogy nem az ellenzék kereste ezt a harcot. Gróf Tisza István okozta. Rendszerűen csinálta meg tervét, mely arra irányzódott, hogy a magyar parlamentben megtörje az ellentállást; hogy lehetetlenül tegye a parlamenti kisebbség küzdelmét oly esetekben, mikor a bécsi hatalom hagyományos törekvéseivel szemben a kisebbségnek kell megvédelmezni az alkotmányt, a nemzet érdekét, a törvényes jogokat.

A magyar állami élet egész vonalán égető szükségek kielégítésére vágyakozik az egész nemzet. Nagy feladatok vannak a parlament előtt. Eredményes, komoly munkára lenne szükség. És gróf Tisza István félredob minden nagy és fontos állami feladatot, hogy előbb megtörhesse a parlamenti resistencia erejét egyszer- és mindenkorra.

Irtózatossá elhatározás!

Nyilvánvaló, hogy itt nem magyar nemzeti érdek, hanem idegen hatalmi befolyás játsza a vezető szerepet.

Nyilvánvaló, hogy gróf Tisza István a bécsi hatalmi körök előtt tett ígéretét akarja beváltani. Ezt a kötelességet tartja ő szentnek. Azokat az ígéreteket, miket a nemzetnek, a parlamentnek tett, nem tartja kötelezőnek.

Mire kell a házszabályok szigorítása? Mire kell a szólásszabadság eldobása? Mire kell az ellenzéki rezisztencia megtörése?

Kettős a célja: az egyik a bosszú, a másik az előkészület.

Boszút azért a nemes és szent küzdelemért, melyet a nemzet a maga nyelvénél fogva folytatott, s amely kevés eredményt végződött, de a bécsi körök előtt ijesztő színben mutatta meg az ellenállásra képes nemzeti erő nagyságát.

Előkészület arra, hogy a bécsi hatalom által a magyar kormányt diktált azok a javaslatok és katonai újítások, azok a közgazdasági törekvések, melyek a magyar nemzetre új vér- és pénzáldozatokat rónak, melyek a nemzet érdekét sértik és jogos aspirációt legázolják, keresztül erőszakoltathassanak a magyar parlamentben.

Ezért kell a házszabályrevízió. Nem fűződik ehhez a rettenetes tervhez egyetlen nemzeti gondolat sem. Csak a hatalmi túltengésnek dőltyös elbizottsága.

Ugy a függetlenségi párt szembeszáll vele!

Szembeszáll teljes elszántsággal az alkotmány és a nemzeti érdekek iránt tartozó kötelességerzetnek teljes tudatával. És azzal a szent szenvedelemmel, mely ezt a nemzetet mindig bevitt és erőit összeforrasztotta, valahányszor alkotmányát súlyos veszedelem fenyegette.

Gróf Tisza István megteremtette a függetlenségi pártban a tökéletes egységet, az érzelmei és törekvések teljes harmóniáját. Megvan a pártban a teljes szolidaritás és a szolidaritás együttes érzésével indul harcra.

El van rá készülve a párt, hogy gróf Tisza István nem fog visszariadni az erőszak fegyvereitől. Hát csak álljon elő valamennyivel! Keresztül gázolhat a törvényeken, házszabályokon, az egész alkotmányon és keresztül gázolhat magán az ellenzéken is. De van egy erő, mely hatalmasabb mint az övé! Hatal-

masabb, mint a császáré és a bécsi katonai köröké. Ez az erő a nemzet ereje.

A történelem meg fogja bélyegezni a magyar alkotmány ellen irányzott merénylet szerzőit, de a nemzet is le fog számolni velük. A nemzet hamisítatlanul hazafias közvéleményét egyelőre még a függetlenségi párt képviseli.

Alkotmányunk fellegvára.

Kolozsvár, nov. 6.

Irtá: Kalmár Antal dr.

Mikor már a nemzetnek szabad királyválasztási joga az örökletes királyság által megkorlátozott s az ország fegyveres, de törvényes ellentállási joga II. Andrást törvényből kitörtitett; mikor már az alkotmány védőbástyáinak, a vármegyéknek ellentállási joga — az alkotmányellenes kormányzat ellenében — csak a meg nem szavazott adó és a meg nem ajánlott újoncok megtagadásának a szűk körére szorított; a mikor országunk kormányzatának szűkebb közei tisztasága — törvényeink több százados tilakozása után — a közös birodalmi kormányzat intézményével defforelaltott; s a mikor a bécsi királyság ellenében magyar végrehajtó-hatalomnak — az elfajult párturalomnál fogva — majdnem korlátlanossága a magyar törvényhozásra még eddig nem tapasztalt mértékben ránehezedett: akkor az országunk a nemzeti tanácsban csak még egyetlenegy, de súlyos alkotmánybiztosító joga maradt meg: az országgyűlés teljes szólásszabadsága.

Vegyetek el mindent a népektől, csak a sajtószabadságot hagyjátok meg neki s ezzel az egyetlenegy dologgal a többi mind visszazsuzeretheti! — mondotta I. Napoleon — s azonnal megmondhatjuk mi is: bármiképpen is csorbíthatjátok (a mint már eleget csorbítottátok) Bécs érdekében a magyar nemzet szabadságait, azonban mindaddig, míg az országgyűlési teljes szólásszabadság intézménye fennáll: Bécs soha nem lehet teljesen urrá fölöttünk.

Az országgyűlési teljes szólásszabadság tehát a magyar alkotmányunk azon intézményes fellegvára, a hol a kiterjesztett felségjogokkal szemben a nemzeti jogok még mindig biztos menedékre találhatnak. Ősi tölg, a melynek gyökerei a honfoglalásig nyúlnak vissza s erre az ősi tölg tövére méregetti most Bécs (Tisza István által) irtó tejszecsapást.

Mert jegyezze meg magának jól a nemzet, hogy a magyar alkotmányunk ezen utolsó fellegvárát bevenni s ezzel a Bécsitől függő magyar végrehajtó hatalomnak teljes korlátlanosságot a nemzetet szemben biztosítani: nem Tisza Istvánnak, hanem egyes-egyedül Bécsnek az érdeke. Tisza István mulandó, a ki megtehét őseihez, vagy a ki a bécsi országtól akkor löknek fölére, a mikor akarják, de Bécs örök s így öröknek kell lenni a magyar nemzet békéjének is.

A mikor tehát Tisza István képmutató képpel a képviselőház tanácskozási rendének a biztosításáról, az országgyűlés munkásságáról és a parlament méltóságáról beszél: akkor csak a nemzetnek veti őt, s Bécs érdekében glóriás jelzavak mellett akarja kezékre-lábunkra rárakni a láncokat.

Azonban kérdjük: 1867. óta követelt-e el egyetlenegy magyar kormány is nagyobb, nyitabb és szándékosabb törvényesítést, mint Tisza István akkor, a mikor a törvény tiltó rendelkezése ellenére szerződést köt Olaszországgal, ezt pántással életbelépteti s így föltörli az önálló vámtarületnek törvény által biztosított jogi állapotát?

Nos erre a lázító törvénytelenre talán megakadt az országgyűlés munkássága s megsértődött a parlament méltósága?

Erről még beszélni sem lehet, amiből azt az eredményt vonhatjuk le, hogy a Tisza által nem ösztönözött föltárlat alapján a magyar parlament munkásságának és méltóságának tárgyi szüksége nincs.

Ennek dacára fölvetendő a kérdés, hogy a nemzet előtt melyik a károsabb és gyűlöletesebb: egy nemzetellenes célokat követő pártabszolutizmus-e, amelynek politikai elvei önző anyagi érdekekbe foladnak bele, vagy pedig az obstrukciónak ugynevezett technikáivá való elfajulása-e, amely csak akkor akasztja meg a parlament normális működését, ha mértéken felül jönnek a bécsi támadások?

De ezzel kapcsolatosan fölvetendő az a kérdés is, hogy az országgyűlésnek bármely zaboláltan kisebbsége rendezhet-e technikai obstrukciót, ha az nem a nemzeti akaratot fejezi ki?

Tegyük föl, hogy a kormány törvényjavaslatot terjesztene be arról, hogy a kiegészítő magyar hadseregnek ezennel magyar legyen a vezényleti és szolgálati nyelve, s ezt a törvényjavaslatot 30—40 (mondjuk) nemzeti képviselő technikaiak akarják

megobstruálni: vajjon elérhetnék-e ezen esetben az obstruktorok céljaikat s megakaszthatnák-e az országgyűlés rendes munkásságát?

Senki sem tagadhatja, hogy a nemzeti jogoknak ilyen meggyalázását a nemzeti közvélemény fölzduló ereje, az obstrukció technikai eszközeinek már a legesleges igénybevételénél orkánmódra seperné el.

Ellenben látnunk, hogy a nemzeti jogoknak tizenöt elszánt harcosa három hónapig sikeresen tudott a végrehajtó hatalomnak, a többségnek, a megfizetett gúnyolódók és szidalmazók egész rajának ellentállani.

Miért? Mert a tizenöt ember háta mögött a mindenható nemzeti közvélemény állott. De ne állott volna csak: összetörték volna az első napon.

E két példából és az obstrukciónak országgyűlési történetéből tehát az a nemzeti eredmény vonható le, hogy az obstrukció technikai faja a nemzeti jogokra nézve soha veszélyt nem járhat, ellenben hajlíthatatlan, elszánt emberek kezében nemcsak felemelésre veszedelmes, de egyáltalán szükséges fegyver is tud az lenni akkor, a mikor a felségjogok törvénytelen kiterjesztéséről s Bécsnek összbirodalmi érdekeiről van szó.

Beszélhet tehát Tisza István annyit, a mennyit akar, sirhatnak megfizetett tollú újságai annyit, a mennyi nekik éppen jól esik: a nemzet szemét bekötöni nem lehet, mert tudjuk, hogy a jövő parlamenti küzdelem nagy kérdése: a kiegyezés, a vámtarület, a védőreformja, a katonai létszámmelés, a kiegészítő magyar hadsereg német vezényleti és szolgálati nyelve, a címer és zászló kérdése: mind-mind az összbirodalom bécsi jegyében kerülnek majd a magyar országgyűlés elé s ha akkor a magyar országgyűlés Tisza Istvánnak bécsi szája szerint lesz majd megkosarazva: akkor csakugyan vége Magyarországnak s vége az állami életnek s rajtuk — Lucanus szerint — legfőbb csak a sors vagálása segíthet.

Vitathadn, hogy a parlamenti intézmény azon elven sarkallik, hogy a többség utján kell törvényesíteni a nemzet akaratának, amde ki mondhatja azt, hogy nálunk az országgyűlési többségnek azon akarata, hogy a kiegészítő magyar hadsereg nyelve — törvény ellenére — német legyen: egyáltalán nemzeti akarat is volna?

Ki mondhatja azt, hogy az országgyűlési többségnek azon akaratában, mely a közös vámtarületet (törvény ellenére) és a bécsi jegybankot föltartja, hogy ebben a többségi akaratban a nemzeti akarat volna lefejtetve?

Avagy ki mondhatja azt, hogy a középületeinknek föllobogó fekete-sárga zászló s a rónáinkon utálatosan fölhangzó Gotterhalr nemzeti akaratot fejez ki? Pedig a párttöbbségi akaratot kifejezi.

Ha tehát a többségi akaratban a nemzeti akaratnak meghamisítása és eltágadása van kifejezve és ha a nemzeti akaratnak ezen meghamisítását és eltágadását egy pretoriánus többség Bécs érdekében fizetséget és anyagi érdekeket követi el: akkor az a többség és annak vezére, Tisza István gróf nyelvén ne a parlamentáriszmusnak szent dolgait vegye, hanem vegyen rá paraszat, mely nyelvébőlől fogja el a bécsi Burgnak megalkodó s nemzetét elárló nyelvét.

Az a hőharmunka tehát, amelylyel Tisza a nemzeti jogokat akarja kivégezni: állítsunk talpra minden magyar embert, még a csontokból is keljenek föl a boszúállók (surgat az ossibus ultor), hogy Tiszát, a bécsi cézárizmus gögös képviselőjét, a nemzeti jogok osztrák orvátmadóját temetetlenül nyelhesse el a magyar föld!

El fogja nyelni!

Egy főhadnagy katasztrófája.

Halál fogfájás után.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 6.

A tragikus véget ért Thurneysen Hugó aradi főhadnagy esetének párja akadt Nagyváradon.

A kiszámíthatatlan balvéget ott is egy fiatal katonatisztet vitt a halálba: Tarr Ernő honvédfőhadnagyot, a ki három napi szörnyű kínlódás után fogfájásban meghalt.

A halál közvetlen oka vérmérgezés, a mi hihetetlen gyorsasággal támadta meg a szájtól lefelé az egész torkot, végighaladt a nemesebb részekben és a pusztító kór menthetlenül tette az alig 26 éves, erőteljes duzzadó katonatiszt életét.

A megdöbbentő esetről nagyváradi tudósítónk a következő részleteket jelent:

Tarr Ernő, a m. kir. 4-ik honvédszázad vezérőrnagyja, fiatal főhadnagya, néhai Tarr István nagyváradi földbirtokos fia, ma váratlanul meghalt. Csodálatos végzése a gondviselésnek, hogy java fiatalága duzzadó

erejében, az acélizmu katonát fogfájásból keletkezett csontgyulladás ölte meg.

Az ifjú katonatisztnek a múlt héten a baloldalon megfájult egy foga. Elment egy fogorvoshoz és kihuzatta a rossz fogát. Így elmúlt a fájdalom. E hét elején a másik oldalon kapott fogfájást. Egy zápfoga fáj s hétfőn megdagadt tőle az arca. Ki akarta húztatni ezt a fogat is. Az orvos azonban, tekintve, hogy dagadt volt a foghús, nem vállalkozott a lyukas fog kihuzására. A foghúsban tályog képződött s a főhadnagy nem tudta bevágni, míg kifakad. Nagyon szenvedett, a fájdalmak gyötörték. Láza is volt, otthon maradt. A közkórházból magához hivatva kedden reggel dr. Erdős Adolf segédorvost, ki csontthárgyuladás tüneteit észlelte. A nagy tályog megnehezítette a lélegzést is, operációt kellett végrehajtani. Erdős dr. délután dr. Fráter Imre közkórházi igazgató főorvost és a házi orvost, dr. Mayer Lászlót hívta a beteghez. A három orvos megállapodott a műtét végrehajtásában.

A család beleegyezésével, hogy a kezelésben ne alterálják az orvosokat, beszéltették még aznap a beteget a közkórházba. A főhadnagy rettetes szenvedései mellett is eszméletlenül volt. Így elmondta dr. Erdősnek, hogy hideg vasdarabot tett a fogára így akarja csillapítani a fájdalmat és a szerszám hegyével kifokasztotta a sebet. — Ez okozta a katasztrófáját, mert vérmérgezés állott be. Az operáció megtörtént, de már segíteni nem lehetett, mert a lázas beteg testén terjedt a rettenetes vérinfekció. Szerdán, a második napon a mellén levő szegyesontra ment át a vérmérgezés, csütörtökön pedig hashárgyulladásba esett a beteg. A katasztrófa ekkor már közeledőben volt. Az orvosok lemondtak a főhadnagy megmentéséről. Beállott az agónia s csak aetherinjekciók alkalmazásával tudták a borzástól kínokat csillapítani s a halállal vergődő beteg utolsó óráit könnyebbé tenni.

A haldoklás órákon át tartott. Az ágy mellett folyton ott volt az ápoló apáca és gyakran az orvosok. Csütörtökön késő este ismét kapott csillapító injekciót a haláltusát vívó fiatal tiszt, ki egy percre sem hunyta be a szemét egész éjszaka. Tegnap reggel 8 órakor megállapodtak a haldokló fivérét a nőtestvérét, ki fölismert a beteg. — Ettől kezdve azonban meg voltak számlálva a percek is. Kilenc órakor bekövetkezett a katasztrófa. Tarr Ernő főhadnagy rettenetes vergődése véget ért, utolsó lélelt a fogfájás áldozata és kiszenvedett.

Az ifjú katonatiszt tragikus halálának híre gyorsan terjedt el a városban és mindenütt őszinte részvétet ébresztett. A fess főhadnagy nemcsak a tiszt körökben volt kedves tagja, de a polgári társaságban is szerették. Derék, jó katona volt, igaz hazafias érzésű honvéd s tehetsége, ambíciója szép teret nyitott neki pályáján. Azok közé a kevesek közé tartozott Tarr Ernő, a kik büszkén és amellet bátor nyíltsággal vallják magukat a magyar király katonájának.

Kedvesen jellemzi a halott a katona hazafias érzését, hogy néhány hónappal ezelőtt közös hadseregbeli tisztnek jelenlétében s a Kossuth nőta mellett mulatott, a miért följelentést tették ellene az ezredparancsnokságnál. A följelentőket azonban elutasították s a fiatal tiszt eljárását maga a honvédelmi miniszter is korrektnek találta.

November 1-től új előfizetést nyitottunk az „UJSÁG”-ra.

nov. 1-től decz. 1-ig 2 korona.
Nagyedre 6 korona.
Félévre 12 korona.
Kérjük azokat a t. c. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetése lejárt, hogy az „UJSÁG” megrendelését minél előbb megújítani szíveskedjenek.

UJDONSÁGOK.

Az anya utja.

Kolozsvár, nov. 7.

Egy töpördött öreg anyóka állított be ma halálra fáradtan a temesvári rendőrségre. Ötven Szőke Rozál a neve, hatvanéves s az illetékes helye: Szeged városa. Keserves siránkozással adta elő a nagy baját és könyörgött a rendőrségen,

hogy segítsenek rajta, mert belepusztult az éhségbe és a keserves gyaloglásba.

Végigjárta szegény a szenvedések golyóját. Két fia volt. Az egyik nyomorék, magával tehetetlen ember. Már harminc esztendőse, de az ő öreg kezei keresik neki a mindennapi kenyeret. De ő szívesen mos, sikk, dolgozik érte éjjel-nappal és segít a szerencsétlen gyermeknek, akit az Isten örökös bűnassággal vert meg.

A másik fia szép, dölceg legény volt — őh mennyire szerette őket, a míg ő otthon volt, bizony nem szenvedtek szükségét. De az őszzel elvitték katonának, messze földre, ép Dávára, a honnan csak néha jött levél s ha jött is, olyan panaszos volt, hogy belőfájult a szíve.

A minap aztán, amikor a legnagyobb volt a nyomorúság a háznál, s hideg, esős őszi napok jártak, levelet kapott az asszony, a melyben tudtára adták, hogy a fia nagybeteg. Tífuszban fekszik, ki tudja felgyógyul-e? Az öreg asszonynak majd megszakadt a szíve, a mikor felolvasták előtte az irást.

Nosza felkerelkedett és gyalogszerrel elindult Dávára. Hogy legalább még egyszer megcsókolhassa a fiát!

A jó emberek utközben adtak neki pár garast, a hol nem volt nagy a szegénység, — kenyeret is. Mire fáradtan, meggyötörtien elért Dávára, a fiát már eltemették, csak a sírdombjára borulhatott reá, hogy keservesen kisírja magát.

Dáváról visszaindult hazafelé, így került Temesvárra, de most már nem bírja a lába a gyaloglást és éhen pusztul, ha nem segítenek rajta. Aztán meg sietnie kell haza, mert a nyomorék fia is éhezik....

A rendőrségen adtak szegénynek egy kényszerutaléket és gyűjtöttek neki pár hatost, hogy mielőbb ott lehessen a nyomorék fiánál....

Sztrájkoló sakterek.*

(A kolozsvári zsidó hitközség sakterei a napokban sztrájkba léptek, mert követelték a vágási tsziletdíjat.)

Metszerzon Benjámin (fősakter): Miért jöttünk mi ide? Hát nem azért gyűltünk-e össze, mert szeretnénk a fátársadós és magas célt szolgáló munkánk díját egy kicsit megjavítani? És ki mondhatná, hogy ez a kívánság nem jogos-e?

Egy sakter (merész hegybenvergődő szakállát megismogatva): Nő, hát nincs-e igazunk?

Metszerzon: Meri-e valaki azt mondani, hogy a mi munkánk nem-e a legnehezebb az összes munkák között? És mondhatja-e valaki, hogy a mi munkánkhoz nem nagy önmegtartóztatás kell?

Az a hegyesszakállú sakter: Hát nem kell-e nagy önmegtartóztatás?

Metszerzon: És talán azt hiszi valaki, hogy mi nem szenvedünk a foglalkozásunk mellett? Vagy talán azt merné valaki állítani, hogy a mi mesteriségünk csupa gyönyörűség? Talán olyan, mint a kis káplánoké? Vagy nem kin-e lemeteszeni a gágogó kacsa, a kukorikoló kakas, a szegény tyúk és a lekötözött marha nyakát? És a sivalkodó kis gyerek....

A sakteri kar (hangosan felbőg): Hát nem a legnagyobb kin-e ez?

A fősakter (ugy tesz, mintha az orrára is csurgott volna könnyecske): Vagy nem-e nagyon fáj az érző sakteri szív, a mikor a szegény marha kétségbeesve bömböl a vágóhíd hideg porondján?

A sakteri kar (újra bömböl): Hát nem-e nagyon fáj?

Egy középsakter: És talán mégis vannak olyanok, a kik a mi honoráriumunkat sokallják? És talán azt mondják, hogy jogtalan a követelésünk?

A többiek (villogó metszőkessel): Hol van az a pónom?

A fősakter: Hát megállapodunk-e abban, hogy a vágási tsziletdíjat felemlhetjük, mert máskülönben dugában tartjuk késünket?

A többiek (elszántan): Előáll-e, a ki nem akarja? Ugy-e, hogy mindnyájan akarjuk?

A fősakter: Megesküszünk-e erre? Fel-emeleljük-e a kezeinket?

A többiek (metszőkéseiket felnyújtják): Ki nem akarja? Ugy-e, hogy mindenki akarja? (Megesküsznek.)

Az a hegyesszakállú (kivülről libagógást hall és hirtelen kerekelt old. Odakint): Micsoda libahangot hallok?

Rozál (a kis cseléd): Jaj Majerstán ur, tesszen már levágni ezt a gnárt; egy szem kukorica szaladt a vizigégájába, oszt trefnyi lesz, ha le nem vág.

Az a hegyesszakállú: Mennyi pénz hoztál?

Rozál: Tizenötöt.

Az a hegyesszakállú (megolvassa és a zsebébe csuszítja a pénzt, aztán kéjes arc-kifejezéssel elmetszi az ez ellen protestáló gnár nyakát.)

* A Szeged és Vidéke c. lapból.

Rozsa: Jaj, csak hogy mán megvan. Az a hegyesszakállú: (mikor eldugja a kést.) Meddig táncolsz még itt? Azt akarod, hogy meglássanak ezek a gánéi anarkisták? Hát nem hallod, hogy jönnek már? (Ölével a sztrájkanya felé fenyeget, ahonnan a sakter-induló vérszaga akkor-jai csapnak ki)

Boyár.

— (A képviselőház kiadása.) A P. H. most kimutatja az állami költségvetésből, hogy mire kell az a sok pénz. A legnagyobb összeget a képviselők veszik igénybe, akiknek számát a költségvetés 453-ban állapította meg. Egy követ évenként 4800 korona „tisztelődiját” és 1600 korona lakáspénzt kap. Az egész társaság tehát minden esztendőben 2.867.200 koronát vesz igénybe, főtve természetesen, hogy a létszám kíván. Három horvát főrendiházi tag szintén a képviselőháztól kapja a fizetését és lakpénzét s ez a három méltóságos ur 19.200 koronába kerül. A házelnök illetménye összesen 28.000 korona; ebből 24.000 korona fizetés, 4000 korona pedig lakáspénz. Most már az alelnöket is honorálják és mindkettő 12.000 koronát kap fejenként; igen kis dologért tehát igen nagy summát. A Ház jegyzői a képviselői fizetésen kívül évenként 2400 koronához jutnak és ilyen összeg jár ki a háznagynak is. Jegyző egyébként kilenc van.

— (Ismerkedési estély.) A Kolozsvári Központi Tanárjelölti Segélyező-egyesülete e hó 8-án (kedden) este 8 órakor a Központi-szálloda emeleti éttermében tartja ismerkedési estélyét, melyre az elnökség a tagokat és az érdekelteket ez uton is tisztelettel meghívja.

— (Általános ifjúsági ismerkedési estély.) Az „Egyetemi Kör” nov. 5-én rendezte a New-York szálló emeleti termében ismerkedési estélyét. Az estélyen Kiss Mór dr. rektor és Posta Béla dr. dékánus is megjelentek. A nagyszámú toaszok hosszú sorát Csahány János elnök nyitotta meg a rektort elítelve, mire a közszertetben álló rektor gyönyörű beszédében az ifjúságra emelt poharat. Szép beszédet mondott Posta Béla dr. egyetemi tanár az „Egyetemi Kör”-re. Szabó Miklós a gólyákat, Balogh Gábor az egyetemi tanárokat és Szentpéteri Gyula hatóságokkal a társaságot tisztelettel köszöntötte fel. Felszólaltak még Farkas Károly

az orvos segély egylet nevében, Balogh Endre a „Bethlen Gábor Kör” és Pollák Vilmos a „Szent Imre Egyesület” képviselőit. Makoldy Győző, Kovács Imre, Kék István toaszoltak még az est folyamán. Az estély a késő éjjeli órákig tartott, kedélyes és fesz-telen hangulatban.

— (Halálozás.) Baróti Lincze Róbert Tibor a kolozsvári róm. kath. főgimn. VI-ik osztályu tanulója 15 és fél éves korában hosszas szenvedés után nov. 6-án d. u. fél 5 órakor meghalt. Temetése e hó 8-án délután fél 3 órakor lesz a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Ferencz József-ut 1. szám alatti szülői lakásból.

— (Miniszterválság a volt szász trónörökösé miatt.) Német lapok jelentik, hogy Montignoso gróf, a volt szász trónörökösé miatt Drezdában valóságos miniszterválság volt. A kabinet két tagja Metzsch és dr. Rüger miniszterek ahhoz kötötték az állásukat, hogy Montignoso gróf ne térhessen többé vissza Drezdába, Carl-vitz-Hartitzsch, a szász királyi ház marsallja ellenben rajta volt, hogy Montignoso gróf visszatérhessen gyermekeihez. A miniszterválságot azzal oldották meg, hogy a hivatalos „Dresdener Journal” közölte, hogy felsőbb helyen egyszersmindkorra visszatartották annak a lehetőségét, hogy Montignoso gróf valaha még visszatérhessen Drezdába. A miniszterválság így természetesen elmaradt, Carl-vitz-Hartitzsch házi marsallnak ellenben le kellett mondania a hivataláról és Frigyes, az új szász király, helyébe gróf Rexet nevezte ki. A miniszterválságot és annak ilyen módon való megoldását a hivatalos „Dresdener Journal” is bár burkolt formában, elárulja.

— (Panamázó titkos tanácsos.) Drezdából jelentik, hogy ott óriási föltűnést kelt Meyer dr. titkos tanácsosnak, a néprajzi és állattani múzeum igazgatójának bűntünye. Az igazgatóról ugyanis kiderült, hogy több tárgyat eltulajdonított és állásából kifolyólag többféle jogtalan előnyt szerzett. Rüger igazságügyminiszter átadta az igazgatót az államügyészségnek, a hol vádat emeltek ellene.

— (Az ipartörvény revíziója.) Az ipartörvény revízióját hosszú idő óta sürgeti a magyar iparosvilág. Hogy ez a re-

vizió — amelynek anyaggyűjtése már esztendőnk óta folyik — mikor készül el teljesen, arról eddig mit sem tudunk. Most azt halljuk, hogy az ipartörvény revíziójára vonatkozó munkálatok serényen folynak s legközelebb megjelenik az anyaggyűjtemény harmadik kötete. Ha valami akadály nem merül fel, maga a törvényjavaslat is elkészül a jövő esztendőre.

— (Borzalmas halál.) Csanádpalotán borzalmas módon halt meg Nagy István gazda. A szánalmas végű ember sokat ivott és részegen téve házába, a fűszekrénybe botorkált és ott elaludt a földön. A nyitvafelejtett ajtón bement a hűség és a mély kábultságban alvó ember fejét összerágta. Megette a fület, az orrát. Atharapta a géjét. Nagy Istvánt reggel koltan találták meg, borzalmasan összeroncolt testtel a kamrában.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfő, nov. 7-én:

Az égben

Eredeti vigjáték 2 felvonásban.

Ezt követi:

Szép Galathea

Vig opera 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor. vége fél 10 kor.

Holnap, kedden, november hó 8-án:

Önyves Kálmán.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Hétfő: Új betanulással: Az égben és Szép Galathea (b. 36. sz.).

Kedd: Önyves Kálmán (b. 37. sz.).

Szerda: Először: Radnóthy (b. 38. sz.).

Csütörtök: Radnóthy (b. 39. sz.).

Péntek: A denevér (b. 40. sz.).

Szombat: A hajduk hadnagya (b. 41. sz.).
Vasárnap d. u. III. ifjúsági előadás Katona József emlékeztetőre: Bánk bán.
Vasárnap este: Flórka szerelmé (b. 41. sz.).

Táviratok

A képviselőház feloszlata.

Budapest, nov. 7.

Tisza István — beavatottak szerint — szerdán meghallgatja Apponyi Albert beszédét és utána feloszlata a képviselőházat.

Menekülés Mukdenből.

Budapest, nov. 7.

Pétvárról jelentik: Mukdenből 30.000 kínai menekül a japánok elől, akik erős harcot vívtak és nagy győzelmet arattak a város körül.

A japánok győzelmei.

Budapest, nov. 7.

Tokióból jelentik hivatalosan: A japánok Szungusán felső részét, Eleveskárpent, Erlungsant, Funkikausan erősségeket elfoglaltak.

A választott bíróság tagjai.

Budapest, nov. 7.

Pétvárról jelentik: A Párisban tartandó nemzetközi békebizottságban Oroszországot Rosznakow tengeri nagykövete képviseli.

Tüntetés egy színházban.

Budapest, nov. 7.

Polából jelentik: A Heudelbergi diákelet itteni előadása alatt nagy tüntetések voltak az innsbrucki események miatt. — Gúnykiáltások hangzottak, mire a katonatisztek és a színházban közreműködő tengerész zenekar eltávozott és az előadást be kellett szüntetni. A ka-

tonaság a városon végigvonulva, szidalmazta a kormányt.

Általános sztrájk.

Budapest, nov. 7.

Mint már jeleztük, a munkások kimondották, hogy a mennyiben jövő hétfőig az asztalos szakszervelet felfüggesztése érvényen kívül nem helyeztetik, — általános munkássztrájk lesz, előbb Budapesten és utána az egész országban.

Kétfős szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R. NAGY JENŐ

amerikai szájpádlásküli

műfog speczialista

Vesselőnyi Miklós u.

6. sz. (Dr. Goth ház.)

Fogad: d. e. 8—12. d. u. 2—6.

A világhírű Müncheni sör Pschor-Brau

poharaként is kapható

Deák Ferencz-utca 8. sz.

tisztelettel: PFERSCHY J.

3-26 Díszkarnyval kiadottval 46-100

Bernáth E. Sándor varrógép kerékpár nagy raklára és hangszóró-üzletre is adom és azot 5 évig felelek. — Szakszerű villamos világítással és motorerőre berendezett mechanikai műhelyben a javításokat gyorsan és jutányos árban készítem. Nikkelezéseket, különféle színi emallitásokat saját fűrdomben és kemenczében állítok elő. Kerékpárakhoz is osztályt tartok fenn! Telefon 412.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alólirt igazgatóság, hogy a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank zálogosztályánál elzálogosított s f. évi 1904. aug. hó végéig lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig:

az I. osztályu tárgyak, ugymint: ruhaneműek, háziesszközök, árúk stb árverése lesz folyó évi november hó 8-án.

A II. osztályu tárgyak, ugymint: arany, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz folyó évi november hó 15-én.

Az árverések az intézet helyiségében mind délután 3 órakor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételár rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1904. október hó 19-én.

Takarékpénztár és Hitelbank igazgatósága.

3416. 105-*

Dr. BIRÓ-féle 3650 6-*

RHEUMA-SZESZ

Kipróbált szer mindennemű csúszos fájdalom ellen.

Kapható: a „Wolff” gyógyszerárban, Kolozsvárt.

Paratlan a maga minőségében!

A világhírű erdélyi hegyaljai tisztán kezelet valódi és természetes

ÖTVÖS-BOROK!

ÖTVÖS DÁNIELNÉ bornagykereskedő pincéből Kolozsvárt, Óvár, Bocskay-u. 1.

Ajánlja különlegességeit: Leányka, Ásszu édes, Ásszu finom, Sauvignon, Samillon, Muskotály, Rizling, Som, Egri bikavér és Carbenet.

A Müncheni „Pshor” és I. „Pilseni” sörfőzdeknek erdélyrészi vezérképviselője.

A sörök október hó 10 én kerülnek forgalomba. 3541 14—100

Minden megbízást teljesít. — Nagyban eladásnál magas jutalék. — Üvegek kölcsön.

Bizományi raktárak:

Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Wesselőnyi Miklós-utca 6. Telefon 429. — Adi László fűszerkereskedő Deák Ferencz-utca 17. Telefon 470. — Körösi Ákos fűszerkereskedő Tivoli és Deák Ferencz-utca sarok. Telefon 432. — Kövendi Károly Kossuth Lajos-utca. Haller-ház. — Veress László Monostori-ut 35. Telefon 401. — Bühm Konrad Jókai-utca 11. szám. Telefon 305. — Irimias Tivadar Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi-tér 6. — Balogh János Trefort-utca 20. — Bárdi Sándor Akácfa-utca 8. — Nyikora Anna Rudolf-ut 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25.

Uj üzlet!

A „**Kalapkirály**” a tisztelt közönség b. figyelmébe ajánlja dusan felszerelt kalap és sapka raktárát.

= Kolozsvárt, Mátyás király-tér 17-ik száma latt. =

Uj üzlet!

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÓVJUK, IGYUNK

K-MPÉR RÉPÁTI

BÁTHORI-FORRAS ÉGVÉNYES GYÓGY-SAVANYÓVIZET

14. kir. Belső-ministeriumi rendelet 6691/VIII. 1899. sz. sz.

Kiadó lakás!

Honvéd - utca 52. szám alatt

4 szoba, konyha, fürdőszoba, üveges verandával

Kiadó

A lakáshoz esetleg istálló is van! Értekezhetni bármikor lehet ugyanott.

Elsőrangú könyvnyomda!

Ujság kiadó-vállalat!

Telefon-szám 204.

GOMBOS FERENCZ

KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 12. szám.

Telefon-szám 204.

Gazdagon felszerelt könyvnyomdámban gyorsan, izséssel és a legújabb nyosabb árban készítek el bármilyen könyvnyomdai munkákat, ugymint:

- irodalmi műveket, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, napi, heti- és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, üzleti könyveket; — ugyintén eljegyzési kártyákat, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat stb. stb.

Mint szakember, ki a nyomdászatot tanultam, az erdélyi részekben a mai napig is a legjobb hírnévnek örvendő könyvnyomdám négy gyorsasájtóval és a legmodernebb igényeknek teljesen megfelelő betűanyaggal szereltem fel, úgy, hogy bármilyen könyvnyomdai munkák izléses és szakszerű kiállítása tekintetében nemcsak a helyi és vidéki, hanem bármely elsőrangú fővárosi könyvnyomdával szemben is kiállok a versenyt.

Mint hogy pedig könyvnyomdám magam személyesen vezetem, a nyomdai munkákat megrendelő közönség egész bizalommal fordulhat nyomdámhoz, mert ugy a szép és csinos kiállítás, mint az árak tekintetében a legnagyobb megelégedésére lesz mindenkor kiszolgálva.

Bármilyen kis- vagy nagyobb szabású vidéki megrendeléseket leggyorsabban és kifogástalanul eszközölök.

Ugyintén a nagyérdemű olvasó közönség szíves figyelmébe ajánlom

„**UJSÁG**”

függetlenségi és 48-as Kossuth-párti politikai napilapomat, mely önálló vezérezikkeit kívül, távirati- és telefon-jelentéseivel a legkorábban, a budapesti lapokat is megelőzve, számol be mindenkor olvasóinak.

Előfizetési árak:

Egész évre 24 kor.
Fél évre 12 „
Negyed évre 6 „

Mutatványszámok 8 napig ingyen és bérmen.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását és bizalmát továbbra is kérve teljes tisztelettel

Gombos Ferencz

nyomdatulajdonos, az „UJSÁG” pol. napilap kiadótulajdonosa.

Könyvnyomdámát áthelyeztem

Deák Ferencz-utca és Minorita-utca sarkán levő saját házámban e célra épült külön helyiségbe.